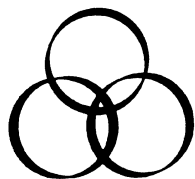

HELIGA TREENIGHETENS DAG

DIES TRINITATIS

Text Joh 3:1–15. Predikotext Matt 28:16-20. Predikan av Åke Malander, kyrkoherde i S:t Matteus, Uppsala

O Gud, Fadern, låt ditt helga Ord Bland oss sig fritt utbreda! O Gud, Sonen, giv att på vår jord Din lära oss må leda! O Gud, den Helige Ande, var oss när Med Ordets kraft och oss beskär Sann tro och hopp och kärlek! Ditt heliga treeniga Namn till pris och ära och våra arma själar till salighet!

Vi firar i dag den Heliga Treenighetens söndag. Predikotexten är i år Matt. 28: 16-20, missions- och dopbefallningen. Låt oss inleda dagens predikan med att läsa de välkända orden:

De elva lärjungarna begav sig till Galileen, till det berg där Jesus hade stämt möte med dem, och när de såg honom tillbad de honom, men somliga tvivlade. Då trädde Jesus fram och talade till dem och sa: Åt mig är all makt i himmelen och på jorden given. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar, döpa dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn, lär dem att hålla allt vad jag har befallt er. Och se, jag är med er alla dagar intill tidens slut.

Vi har firat jul och skådat undret i krubban – Ordet blev kött, Gud blev människa, född av jungfrun Maria. Vi har firat påsk och skådat Guds Lamm som borttager världens synd – utgiven för våra överträdelsers skull och uppväckt för vår rättfärdiggörelses skull. Vi har firat pingst och skådat Andens utgjutande över kyrkan – den nytestamentliga kyrkans födelsedag. Jesu verk är fullbordat. Den här söndagen är inte ägnad åt någon särskild händelse i frälsningshistorien eller åt någon speciell sida av den kristna tron utan åt Gud som sådan. Och då möter vi honom som är outgrundlig i sina domar och outrannsaklig i sina vägar, oåtkomlig för våra sinnen. Han har dock inte lämnat oss utan vittnesbörd om vem han är. *”Ända från världens skapelse ses och uppfattas hans osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomliga natur genom de verk som han har skapat. Därför är de utan ursäkt.”* (Rom 1) Skapelsens ofattbara rikedom och komplexitet tillsammans med den naturliga lagen i människans hjärta vittnar om Skaparen, så klart och tydligt att ”de är utan ursäkt”. Ändå är denna naturliga, indirekta uppenbarelse ofullständig. Med den kan vi lära känna första trosartikeln men inte den andra och den tredje och absolut inte Guds väsens hemlighet, Guds treenighet, att Gud är tre i en och en i tre, tre personer och likväl en enda Gud. Därför tackar vi Gud för att han har skänkt oss den direkta uppenbarelsen, den Heliga Skrift, Gamla och Nya Testamentet, så att vi inte behöver famla oss fram utan har en säker vägledning till kunskap om Gud.

Låt oss då gå till det bibelord vi läste. Lärjungarna gick alltså till det berg som Jesus hade anvisat dem. Här ligger något väsentligt angående lärjungaskapet: Jesus hade stämt möte med dem och anvisat dem en mötesplats – Gud stämmer möte med sina barn och anvisar oss en mötesplats. Dit ska vi gå, där får vi möta honom och tillbedja honom. Så gjorde nu de elva, de gick på hans ord, och de fick möta honom efter hans löfte.

Den Jesus som nu här träder fram inför dem är den upphöjde och förhärligade Människosonen, människan Jesus av Nasaret är upphöjd och har fått all makt i himmelen och på jorden. Makten

är honom given; han är den rättmätige Allhärskaren. Han har fullkomligt utfört sitt verk här på jorden, och då nu allt är fullbordat ger han dem missionsbefallningen, som torde kunna ses som en uppföljning av det han sa till Petrus i Joh. 21. Kom också ihåg vad han sa i Joh. 10: *"Jag har också andra får, som inte hör till detta fårabus. Också dem måste jag leda, och de ska lyssna till min röst, så ska det bli en hjord och en herde."* Alla dessa får, av båda slagen, ska herdeämbetet föda och nära. Nu ska detta ta sin början. Och se, dessa "andra får" visar sig alltså vara "alla folk", överallt i hela världen. *"Döp dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn."* Lärjungaskap och dop hör oskiljaktigt ihop. Genom dopet i den treenige Gudens namn blir man inlemmad i, blir man en medlem i hjorden, i Kristi Kyrka.

Angående denna hjord, som är en enda under en enda herde, säger Herren Kristus: *"Lär dem att hålla allt vad jag har befallt er."* Att *hålla* har här inte i första hand den lagiska betydelsen av en samling budord som man måste uppfylla. Det ord som översätts med *hålla* har även betydelsen iaktta, behålla, bevara, hålla fast vid. Jesus syftar här på mer än bara budorden. Han sa **inte**: Lär dem att uppfylla allt vad Mose har befallt er! Han ålägger lärjungarna, sin Kyrka, att iaktta allt vad han själv har talat och sagt. Vad har han då befallt? Här hörde vi honom säga: *Döp dem!* Här föreskriver han både att dopet ska praktiseras och hur det ska förrättas, nämligen med vatten i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Likaså har han befallt att Ordet, både lag och evangelium, ska förkunnas och predikas ut över hela världen. Till den uppgift han ger dem hör också att förlåta synder. Avlösningen är inrättad av Kristus själv för att brukas i församlingen. Vidare har han instiftat sin heliga nattvard, och han sa därvid till dem: *"Så ofta ni gör detta, så gör det till min åminnelse."* Detta är fyra exempel på vad som ska hållas, vad Jesu lärjungar ska hålla fast vid och praktisera.

För att detta ska kunna ske på ett fullödigt bibliskt vis fordras tre ting. Nya testamentet förutsätter församlingar, lokalförsamlingar där Guds folk på en enskild ort går samman för uppbyggelse och mission, för att förvalta ordet och sakramenten. Hur ska t.ex. Matt. 18: *"Ljussnar han inte till dem, så säg det till församlingen"* kunna tillämpas om det inte finns någon församling? Vidare fordras att församlingen upprättar predikoämbetet som ska ombesörja nådemedelsförvaltningen. Detta är ingen fri sak utan en gudomlig ordning. Där en kristen församling finns där äger den med gudomlig rätt alla nådens medel och den ska i enlighet med gudomlig ordning förvalta dem genom predikoämbetet. En kristen gemenskap som försummar en eller flera delar av detta kan inte med rätta kalla sig bibeltrogen och evangelisk-luthersk. För att vi ska kunna efterkomma Kristi uppdrag fordras för det tredje: *Lär dem!* Den kristna tron vilar på, och måste ha, en objektiv grund. Det behövs undervisning, studier och forskning, och detta får Jesu lärjungar inte överlämna åt denna tidsålders barn. Därför har Kyrkan utvecklat och bedriver teologi. Det var många som på olika sätt kom att förvränga det kristna budskapet. Det blev nödvändigt att mejsla ut i klara lärosatser vad Nya Testamentet faktiskt säger och vad det inte säger om den ena eller den andra punkten i vår tro. En kristen bör ha så pass rediga tankar om sin tro att han eller hon inte låter sig pratas omkull av första bästa villoande utan ska med Paulus kunna säga: Jag vet på vem jag tror.

Nu kan väl det sagda låta som en tung, ja övermäktig uppgift för Kristi lilla hjord och dess herdar. Men Jesus avslutade ju sitt tal med ett löfte, ett löfte som ingen ledare för någon jordisk organisation någonsin kan ge: *"Jag är med er alla dagar intill tidens slut."* När lärjungarna går ut i hela världen för att göra alla folk till lärjungar så är det med Jesus vid sin sida. Gud stämmer möte med oss; han kommer till oss i det vi kallar nådemedlen, Ordet och Sakramenten. Han handlar

med oss och vi handlar med honom i Herrens sköna gudstjänst, och därvid tänker jag närmast på den evangelisk-lutherska mässan, där vi får en försmak av den himmelska gudstjänsten, så nära himmelen man kan komma här i jämmerdalen. Naturligtvis firas den högst ofullkomligt här på jorden, men den är dock de troendes färdkost på vägen mot himmelen. Och under den vandringen har vi löftet: *"Se, jag är med er alla dagar intill tidens ände."* Ja, *"Jesus Kristus är densamme igår och idag och i evighet."* Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande. Såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara, från evighet till evighet. Amen.

Över hela jordens krets Bekänner dig den heliga kyrkan, Dig Fader i evigt majestät, Din högtlovade sanne enfödde Son Och Hugsvalaren, den Helige Ande. (Augustinus, Lutherske Psalmbok 702)

